

TIEDOLLA JOHTAMINEN

Kuntien ja maakuntien turvallisuussuunnittelu osaksi hyvinvointikertomusta

Hyvinvointikoordinaattori Sanna Ylitalo 6.4.2017

Hyvinvointikoordinaattori ja työsuojelupäällikkö

- **Hyvinvointi 50 %**
  - Sähköinen hyvinvointikertomus: indikaattorit vauvasta vaariin, kuntalaisten koettu hyvinvointi, yritykset, järjestöt ym. toimijat
  - Työntekijöiden ja kuntalaisten hyvinvointi: hyvinvointiohjelmat, kehittämisen tuki
  - Verkostoyhteistyö: hyvinvointi- ja turvallisuusforum, osallisuuden ja omatoimisuuden edistäminen
- **Työsuojelu 50 %**
  - Työsuojelutiedon ja hyvien käytänteiden jakaminen: työturvallisuuslaki, työturvallisuusvuosikello
  - Sisäilmatyöryhmä, työsuojelutoimikunta, yhteistyötoimikunta
  - Työpaikkatarkastukset ja -käynnit: Avi, työterveyshuolto
  - Osatyökykyiset: toimintamallin kehittäminen, verkostopalaverit

Kunnan roolin muutos / uusi rooli

Kehittämisyksikkö

- moottori ja verisuonisto, tulppa, joka antaa kipinää
- tuki uusille avauksille, epäonnistumisen sietäminen ja kokeilukulttuuri
- osallisuuden kehittäminen

Hyvinvointirooli ilman palvelutehtävää

- Jäsentävä idea ennaltaehkäisy
- Laaja-alaisen hyvinvoinnin ja turvallisuuden ylläpito
- Kaikki tekemiset ja tekemättä jättämiset vaikuttavat hyvinvointiin
- liityntäpinta palvelutehtävää hoitavien kanssa tärkeää

Verkostojen solmukohtana toimiminen

- Järjestöt, säätiö, yritykset

Hyvinvointijohtaminen

TOIMINNAN JA TALOUDEN SUUNNITTELUN JA SEURANNAN VUOSIKELLO

- Hyvinvointijohtaminen on esitetty kiinteänä osana Sodankylän kunnan vuosikelloa (kh 15.4.2014 § 113).
- Vuosikellossa on kuvattu, miten toiminnan ja talouden suunnittelu ja seuranta etenee vaiheittain sekä vaiheet kiinnittyvät toinen toisiinsa.
- Hyvinvointi- ja turvallisuusjohtaminen on nähty osana kunnan toiminnan ja talouden suunnittelua siten, että hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelma valmistellaan osana talousarviota sekä arvioidaan hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelmassa asetettujen tavoitteiden toteutuminen kunnan tilinpäätöksen yhteydessä.
- Hyvinvointikertomusta ja hyvinvointijohtamista ei nähdä erillisenä ”omana prosessinaan” vaan vuosikellon mukaiseen sekä valtuustokauden toimintaan suoraan kytkeytyvänä.

Hyvinvointitavoitteiden toteuma toimintakertomuksessa 2016

- Kunnanhallituksen toimialalla hyvinvointitavoitteena on ollut hyvinvointi- ja turvallisuustiedon hyödyntäminen kunnan toiminnan ja talouden suunnittelussa. Toteuman mukaan Hyvinvointikertomus vuodelta 2015 on laadittu. Kunnanhallitus on päättänyt 20.6.2016 § 226 hyväksyä hyvinvointikertomuksen 2015 ja kertomus on annettu 22.9.2016 § 67 valtuustolle tiedoksi. Hyvinvointikertomus 2017 – 2020 on laadittu ja hyväksytty kunnanvaltuustossa 1.12.2016 § 86. Kunnan hyvinvointi- ja turvallisuusfoorum on kokoontunut neljä kertaa vuoden aikana. Kotona asumisen tukemisen palvelut on koostettu palvelumatriisiin, johon eri toimijat ovat kuvanneet tuottamiensa palveluja.

Vapaa-aika toimen hyvinvointitavoitteiden toteuma

Hyvinvointipainopisteet /menestystekijät/arvot	Tavoite (sis. tavoitetason)	Mittari	Toteuma 1.1. – 31.12.2016
Erityistä tukea tarvitsevien nuorten tukeminen heidän vapaa-ajallaan	Etsivän työn kehittäminen ennaltaehkäisevän toiminta tavan mukaisesti	Etsivän työn asiakkuuksien etenemisprosentti väh. 70.	Pienryhmätoimintaa alle 18v mukana 45 henkilöä yhteensä 7600 käyntikertaa. Pitkäjänteistä kuntouttavaa työtoiminta etsivän alaisuudessa 16 henkilölle päivittäin yhteensä 1280 käyntikertaa. Säännöllistä Perhetyötä 3 perheelle. Ryhmä ja vertaistukityö yli 18v mukana 24 nuorta yhteensä 2500 käyntikertaa. Viidelle pitkäaikaiselle tuettavalle nuorelle varmistui opiskelupaikka syksystä 2016 alkaen.

Hyvinvointi- ja turvallisuusforum

- Kunnanhallitus on asettanut 14.10.2014 hyvinvoinnin ja turvallisuuden yhteistyöfoorumin, johon on kutsuttu edustajat kunnan lisäksi poliisista, pelastuslaitoksesta, seurakunnasta, yrittäjä- ja kyläyhdistyksestä, lapsiasiain-, vanhus- ja vammaisneuvostosta sekä tarvittaessa muista organisaatioista, jotka nähdään tarpeelliseksi hyvinvointi- ja turvallisuusyhteistyön edistämiseksi Sodankylässä.
- Yhteistyöfoorumin on tarkoitus kokoontua kaksi kertaa vuodessa ja ottaa osaa kunnan toiminnan ja talouden suunnitteluun ja seurantaan vuosikellossa esitetyllä tavalla.
- Kunnanhallitus on ottanut huomioon hyvinvointi- ja turvallisuusfoorumin esityksen vuoden 2015 – 2016 painopisteestä: kotona asumisen tukeminen
- 2017-2010 painopiste on lapsi- ja lapsiperheiden palvelut

Hyvinvointi- ja turvallisuusforum

Viljo Pesonen, kunnanjohtaja, (pj.)

Sanna Ylitalo, hyvinvointikoordinaattori, (siht.)

Esa Harju, poliisi

Hanna Kuusela, seurakunta

Jussi Hannukari, pelastuslaitos

Kaisa Kulmala, Järjestökeskus Kitinen ry

Marjo Rajamäki, Sodankylän yrittäjät ry

Lasse Näsi, vanhusneuvosto

Helena Korhonen, vammaisneuvosto

Hanna-Leena Talvensaari, Pohjoisimman Lapin leader ry

Pirjo Vattulainen, kyläneuvosto

Anu Summanen Pyhä-Luosto Matkailuyhdistys ry

Antti Lehtisalo, Jääkäriprikaatin komentaja

Inga Mukku, vanhustyön johtaja

Harri Tiuraniemi, lapsiasiainneuvosto, perusturva

Päivi Vauhkonen, talous- ja hallintojohtaja

Jukka Lokka, kehittämisjohtaja

Risto Varis, sivistystoimenjohtaja

Matias Yliriesto, tekninen johtaja

Katja Aikio, henkilöstö- ja viestintäpäällikkö

Kotona asumisen tukeminen – olemassa olevat toimintamallit ja palvelut

- Tavoitteena on saada koottua kaikki Sodankylässä tarjolla olevat palvelut, tuotteet ja toimintamallit yhteen, etsiä synergiaetuja, yhteistyömahdollisuuksia, uusia ideoita ym.
- Osallistujatahojen kirjaukset vanhusten kotona asumisen tukemiseen liittyvistä palveluista ja/tai toimintamalleista Exel - pohjaan
- Lopuksi tavoitteena on saada aikaiseksi esim. yhteinen esite palveluista ja palvelun-tarjoajien yhteystiedoista, jota voitaisiin jakaa esim. palveluneuvonnassa..

Laaja hyvinvointikertomus 2017-2020

- Elokuussa 2016 käynnistettiin laajan hyvinvointikertomuksen laatiminen, jonka pohjana käytetään mm. vuoden 2015 hyvinvointikertomusta.
- Laaja hyvinvointikertomus sisältää päättyvän valtuustokauden arvioinnin sekä suunnitelman hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistämisestä alkavalla valtuustokaudella 2017–2020.

Hyvinvointikertomus 2017-2020

1. Aloitus (elokuu 2016)

- Johtoryhmä toimi ohjausryhmänä

2. Vastuualueiden hyvinvointityöpajat (elokuu)

- valtuustokauden 2013–2016 hyvinvointiarviot
- kuntalaisten hyvinvointitilan vahvuudet ja kehittämiskohteet

3. Hyvinvointi – ja turvallisuus forumin arvio hyvinvoinnin toteutumisesta 2013– 2016 (syyskuu)

4. Hyvinvointityöpaja valtuutetuille ja kuntalaisille (lokakuu)

- hyvinvoinnin tila ja toteutumat 2013–2016
- kuuleminen
- hyvinvointitavoitteet ja toimenpiteet tulevalle valtuustokaudelle 2017–2020

5. Vastuualueiden hyvinvointityöpajat (lokakuu)

- hyvinvointitavoitteet, toimenpiteet, vastuutahot, aikataulu ja arviointimittarit

6. Hyvinvointi – ja turvallisuus forumin lausunto hyvinvointikertomukseen 2017– 2020 (marraskuu)

7. Esitys kunnanhallitukselle (marraskuu)

9. Esitys kunnanvaltuustolle (joulukuu)

- Sodankylän kunnan hyvinvointi-indikaattoreiden verrokkikunniksi on kunnan johtoryhmä valinnut kolme Sodankylän kaltaista kuntaa; Kittilän, Nurmeksen ja Sotkamon, lisäksi verrokkeina toimivat koko Lappi ja koko maa.

Hyvinvointisuunnitelman 2017–2020 painopistealueet ja tavoitteet:

1. Turvallinen arki ja ympäristö

- Tavoitteet:
  - turvataitojen vahvistaminen
  - tiedon lisääminen – sodankyla.fi verkkosivut - turvallisuus
  - yhteisöllisyys ja verkostoituminen
  - turvallisuutta tukevat peruspalvelut
  - ennaltaehkäisevän työn tehostaminen
  - lasten- ja lapsiperheiden palvelujen kehittäminen

2. Viihtyisä ympäristö

- Tavoitteet:
  - vapaa-aikapalveluiden kehittäminen
  - asuminen – monipuolisten asumisympäristöjen kehittäminen
  - ympäristö – liikenneyhteyksien parantaminen

3. Osallistuva yhteisö

- Tavoitteet:
  - yhteisö kasvattaa ja tukee
  - järjestöyhteistyön ja vapaaehtoistoiminnan kehittäminen
  - yritysyhteistyön kehittäminen
  - yksilön osallistumismahdollisuudet ja omasta hyvinvoinnista vastaamisen mahdollisuudet paranevat

TURVALLISUUS

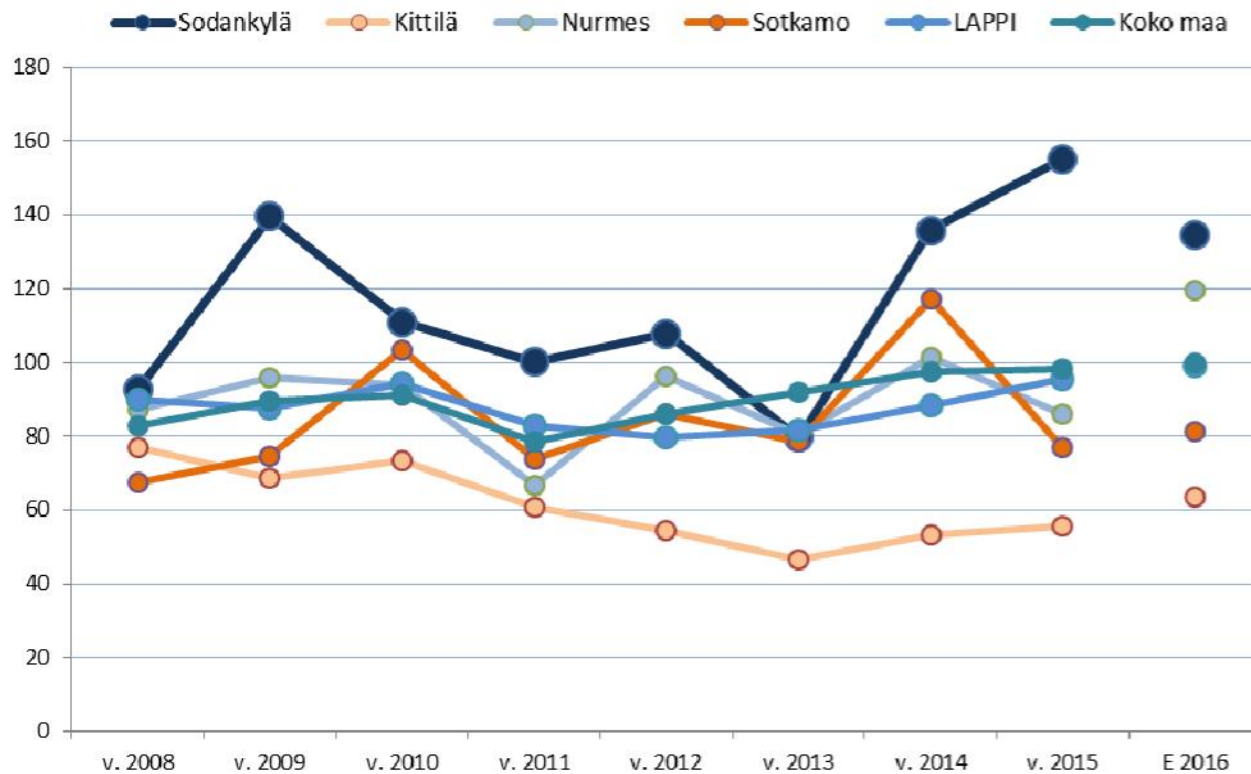
- Sodankylän poliisin katsaus kunnan hyvinvointikertomukseen

TURVALLISUUS

- Sodankylän katuturvallisuusindeksi on vuonna 2015 ollut 155,2 ja vuoden 2016 ennuste näyttää lukemaa 139,5. Mitä korkeampi lukema on, sitä turvallisempi kunta on ilmitulleiden tiettyjen rikosten perusteella. Indeksiin vaikuttaa eräiden rikosnimikkeiden painotettu määrä suhteessa asukaslukuun.
- Katuturvallisuusindeksi (eräiden rikosten suhde väkilukuun; mitä isompi luku, sitä vähemmän rikoksia/asukas)

TURVALLISUUS

- Palo- ja pelastustoimen katsaus kunnan hyvinvointikertomukseen 2017-2020
- Lapin pelastuslaitoksen hälytystehtävien määrä on vähentynyt hieman edellisvuodesta, mutta määrät ovat vakiintuneella, normaalilla vaihteluvälillä.
- Hälytystehtävien määrä vuonna 2015

	Lapin alue/ kpl	Sodankylä/ kpl
Hälytystehtävä	4187	270
Rakennuspalot	106	5
Rakennuspalovaarat	158	8
Maastopalotehtävät	53	3
Liikenneonnettomuudet	812	53
Vahingontorjuntatehtävät	256	16

RIKOKSENTORJUNTA

- Rikksentorjuntaohjelma 2017-2020
- Toimenpiteet ja yhteistyötahot
- Rikksentorjunta yhdyshenkilö / Hyvinvointikoordinaattori
- Rikksentorjunta työryhmä 16.2, 12.9

	Sanna Ylitalo	Hyvinvointikoordinaattori
•	Esa Harju	Lapin poliisilaitos / Sodankylä
•	Jouni Salminen	Etsivä nuorisotyö
•	Soile Saukkonen	Perheneuvola
•	Jonna-Tuulia Julkunen	Rikosuhripäivystys, Itä-Lappi
•	Päivi Alanne-Kunnari	Rikosuhripäivystys, Lappi
•	Satu Hoikka-Hietanen	kuraattori

Turvallisuus hyvinvointisuunnitelmassa

1) Painopistealue ja kehittämiskohde / kohteet

TURVALLINEN ARKI JA YMPÄRISTÖ

TAVOITTEET	TOIMENPITEET	VASTUUTAHO	AIKA-TAULU	RESURSSIT	ARVIOINTI-MITTARIT
Turvataitojen vahvistaminen	<p>Teemapäivät /illat taajamassa ja sivukylillä</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ liikenneturvallisuus ➤ tapaturmat ➤ Kokemusasiantuntijat 	Kaikki toimialat Liikenneturvalli- suustyö- ryhmä	2017– 2020	olemassa olevat resurssit Yhteistyö järjestöjen (SPR) kanssa Pyssykylä MC Liikenneturva	Teemapäivien lkm. Osallistuja määrä Tapaturmatilast ot (sotkanet.fi) kunnan turvallisuus- indeksi
Rikoksen torjunta	<ul style="list-style-type: none"> ➤ ANKKURI- toiminta ➤ RIKU- toiminnan tiedotuskampanja kouluille 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rikossentor- juntatyöryhmä ➤ Sivistystoimi ➤ RIKU 	2017 2017	RIKU- toiminnanoh- jaaja	

Turvallisuus hyvinvointisuunnitelmassa

	<p>Ehkäisevä päihdetyön kehittäminen</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ paikallinen alkoholi-, tupakka ja rahapelihaitat ➤ (Pakka-hankeen hyvät käytännöt) ➤ päihdeasennekysely 	<p>kaikki toimialat päihdetyöryhmä</p>	<p>2017 - 2020</p>	<p>AVI, yritykset, poliisi, seurakunta järjestöt</p>	<p>kunnan päihdeasennekyselyn tulokset alkoholilupa määrät alkoholikulutustilastot poliisin tilastot lastensuojelu-ilmoitukset tiedotustilaisuudet tapaamiset</p>
	<p>Kriisityön kehittäminen</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ kunnan kriisityöryhmän perustaminen ja toimialojen kriisisuunnitelmien laatiminen 	<p>perusturvapalvelut sivistyspalvelut</p>	<p>valmistelu 2017</p>	<p>SPR Vapepa</p>	<p>Toteutuneet toimenpiteet kriisityönmalli</p>

TÄRKEÄÄ ON

- seurata ja päivittää tavoitteiden toteuttamista / johtoryhmä, hyvinvointityöryhmä
- hyvinvointikertomuksen tavoitteiden sisäistäminen kunnan toimintaa ohjaaviksi tavoitteiksi - yhteinen päämäärä
- koordinaatio
- verkostoyhteistyö
- jakaantuminen kentälle
- olla tilanteen tasalla, missä mennään paikallisesti, alueellisesti, valtakunnallisesti

Kiitos!

Lapin tähtikunta